

Research Paper

The Relationships Between Personality Traits With Women Sexual Satisfaction

*Tayebe Rahimi Pordanjani¹, Najme Moshfeghi², Arezo Zarebi²

1. Assistant Professor, Department of Psychology, School of Humanities, University of Bojnord, Bojnord, Iran.

2. MA Student, Department of Counseling, School of Humanities, University of Bojnord, Bojnord, Iran.

Citation: Rahimi Pordanjani T, Moshfeghi N, Zarebi A. [The Relationships Between Personality Traits With Women Sexual Satisfaction (Persian)]. Journal of Sabzevar University of Medical Sciences. 2017; 23(6): 826-835. <http://dx.doi.org/10.21859/sums-2306826>

doi: <http://dx.doi.org/10.21859/sums-2306826>

Received: 28 Jul. 2016

Accepted: 29 Nov. 2016

ABSTRACT

Backgrounds Based on the reported studies, approximately 80% of marital disputes result from sexual dissatisfaction. It is helpful to identify factors predicting sexual satisfaction, especially in females, to prevent such problems. The current study aimed at examining simple and multiple factorial relationships between big 5 personality traits and sexual satisfaction in a population of married females in Mashhad, Iran.

Methods & Materials Statistical population in the current study included all married females who lived in Mashhad. A total of 115 females were selected by the available sampling method. To collect data, the sexual satisfaction scale for women (SSS-W) and big 5 personality questionnaire (NEO) were employed. The data were analyzed by multiple regressions and validated by confirmatory factor analysis using AMOS-21 software and Pearson correlation coefficient using SPSS version 19.

Results Findings of the current study indicated a significant relationship between the big 5 personality traits, including neuroticism ($R=-0.407$), extraversion ($R=0.310$), openness ($R=0.232$), agreeableness ($R=0.258$) and conscientiousness ($R=0.389$), and sexual satisfaction in females ($P<0.0001$). Stepwise multiple regression analyses that among the 5 independent variables, only 2 variables of neuroticism and conscientiousness could be used in the regression equation ($R^2=0.203$, $P<0.0001$).

Conclusion Findings of the current study indicated that females' sexual satisfaction can be predicted through their personality traits. Also, personality variables, especially neuroticism and conscientiousness, were recommended to examine the sexual incompatibility.

Keywords:

Women sexual satisfaction, Neuroticism, Extraversion, Openness, Agreeableness, Conscientiousness

* Corresponding Author:

Tayebe Rahimi Pordanjani, PhD

Address: Department of Psychology, School of Humanities, University of Bojnord, Bojnord, Iran.

Tel: +98 (913) 7027593

E-mail: tayebe.rahimi@yahoo.com

بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی با رضایت جنسی زنان

* طیبه رحیمی‌پردنجانی^۱، نجمه مشفق^۲، آرزو ضاری^۲

۱- استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بجنورد، بجنورد، ایران.

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بجنورد، بجنورد، ایران.

چکیده

تاریخ دریافت: ۷ مرداد ۱۳۹۵

تاریخ پذیرش: ۹ آذر ۱۳۹۵

اهداف: بررسی‌ها نشان می‌دهد که حدود ۸۰ درصد اختلاف‌های زناشویی به دلیل نارضایتی جنسی روی می‌دهد. شناسایی عوامل پیش‌بینی‌کننده رضایت جنسی، به‌ویژه در زنان، در پیشگیری از این مسائل مفید است. پژوهش حاضر، با هدف بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی پنج عامل بزرگ با رضایت جنسی زنان متأهل ساکن شهر مشهد انجام شد.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر، مطالعه‌ای توصیفی از نوع همبستگی بود و جامعه آماری آن را تمامی زنان متأهل ساکن شهر مشهد تشکیل می‌دادند که تعداد ۱۱۵ نفر از آن‌ها با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان نمونه انتخاب شده بودند. در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه رضایت جنسی زنان (SSS-W) و پرسشنامه شخصیتی پنج عامل بزرگ شخصیتی (NEO) و برای تحلیل داده‌ها، روش رگرسیون چندگانه و برای اعتباریابی، تحلیل عملی تأییدی با استفاده از نسخه بیست‌ویکم نرم‌افزار AMOS و ضریب همبستگی پیرسون با استفاده از نسخه نوزدهم نرم‌افزار SPSS به‌کار گرفته شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که ضریب همبستگی بین ویژگی‌های شخصیتی پنج عامل بزرگ روان‌رنجور خوبی ($R=0/407$)، برون‌گرایی ($R=0/310$)، بازبودن در برابر تجارب ($R=0/232$)، توافق‌جویی ($R=0/258$) و وجدانی بودن ($R=0/289$) با رضایت جنسی زنان معنی‌دار است ($P<0/0001$). تحلیل رگرسیون با روش گام‌به‌گام نشان داد که از میان پنج متغیر مستقل، فقط دو متغیر روان‌رنجور خوبی و وجدانی بودن جواز ورود به معادله رگرسیون را پیدا کرد ($R^2=0/203$ ، $P<0/0001$).

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که می‌توان رضایت جنسی زنان را از طریق ویژگی‌های شخصیتی آن‌ها پیش‌بینی کرد. همچنین در نظر گرفتن دو متغیر شخصیتی روان‌رنجور خوبی و وجدانی بودن در بررسی‌های مربوط به ناسازگاری‌های جنسی زنان توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها:

رضایت جنسی زنان، روان‌رنجور خوبی، برون‌گرایی، بازبودن به تجارب، توافق‌جویی، وجدانی بودن

مقدمه

می‌دهد؛ زیرا برخی از پژوهشگران عقیده دارند که دلیل اصلی ۸۰ درصد اختلاف‌های زناشویی، نارضایتی جنسی زن و شوهر است [۴]. اگر این رابطه قانع‌کننده نباشد، به احساس محرومیت، ناکامی، نبود احساس ایمنی، به‌خطر افتادن سلامت روان و در نتیجه از هم‌پاشیدگی نظام خانواده منجر می‌شود [۵].

رضایت جنسی بخش مهمی از سلامت و حس رفاه و بهزیستی زنان را تشکیل می‌دهد و بر کیفیت زندگی آنان تأثیر می‌گذارد. یکی از مهم‌ترین عوامل خوشبختی در زندگی زناشویی و کیفیت زندگی خوب، روابط لذت‌بخش جنسی است و رضایت‌بخش نبودن آن، محرومیت و ناکامی در همسر آنان و مسائلی همچون افسردگی فرد و تخریب بهداشت روان خانواده را به‌وجود می‌آورد [۶]. وجود اختلال‌هایی در زمینه مسائل جنسی، مانند کمبود تمایل جنسی و ناتوانی جنسی، چه‌بسا به دلیل ترس و اضطراب یا شرم و خجالت یا احساس بی‌کفایتی و گناه مخفی

ازدواج پیمان مقدسی است که از طریق آن خانواده تشکیل می‌شود و تقریباً از ابتدای زندگی انسان در تمام زمان‌ها و مکان‌ها، در میان اقوام و ملل و جوامع وجود داشته و بیشتر ادیان بر آن تأکید کرده و آن را پیوند مطلوب انسانی دانسته است که به زندگی افراد معنا می‌بخشد [۱]. انسان‌ها افزون‌بر دریافت عشق، به‌دلایل مختلفی از ازدواج می‌کنند که مهم‌ترین آن‌ها عبارت است از: امنیت اقتصادی و عاطفی، محافظت، احساس آرامش و فرار از تنهایی و تأمین نیازهای جنسی [۲].

مازلو^۱ این نیاز را در رده نیازهای جسمانی یا نیازهای حیاتی اولیه قرار داده است [۳]. بنابراین برآوردن این نیاز حیاتی و مهم، بسیاری از مسائل زندگی روزمره و اختلاف‌های زناشویی را کاهش

1. Maslow

* نویسنده مسئول:

دکتر طیبه رحیمی‌پردنجانی

نشانی: بجنورد، دانشگاه بجنورد، دانشکده علوم انسانی، گروه روانشناسی.

تلفن: ۰۹۸ (۹۱۳) ۷۰۲۲۵۹۳

پست الکترونیکی: tayebe.rahimi@yahoo.com

است از: روان‌رنجورخویی^۷، برون‌گرایی^۸، بازبودن در برابر تجارب^۹، توافق‌جویی^{۱۰} و وجدانی‌بودن^{۱۱} [۹].

پژوهشگران نشان داده‌اند که بین ویژگی‌های شخصیتی و رضایت جنسی زنان، رابطه معناداری وجود دارد [۱۰]. برای مثال مطالعه‌ها نشان می‌دهد که روان‌رنجورخویی پیش‌بینی‌کننده قوی رضایت جنسی پایین است [۱۱، ۱۲]. افراد با روان‌رنجورخویی زیاد، در روابط بین‌فردی خود احساس ناایمنی و بی‌اعتمادی و بدبینی می‌کنند. این در حالی است که افراد با روان‌رنجورخویی کم، ثبات هیجانی دارند و در صورتی که میزان توافق اجتماعی این افراد زیاد باشد، به‌خوبی می‌توانند مسئله‌ها و تعارض‌های زندگی خود را حل کنند. طبیعی است که شخصیت‌های روان‌رنجورخو توانایی برانگیزاننده‌بودن پاسخ‌های نزدیکی در دیگران و تمایل برای نزدیک شدن به همسر و به‌طورعمده جاذبه‌های بدنی و جنسی ندارند. همچنین آن‌ها در برقراری ارتباط مبتنی بر پذیرش دوسویه و راحت و بدون تنش مشکل دارند و دید مثبتی به همسر ندارند [۱۳].

نتایج دیگر پژوهش‌ها حاکی از آن است که برون‌گرایی بیشترین سهم را در پیش‌بینی رضایتمندی جنسی برعهده دارد. پیشینه پژوهش‌ها نشان می‌دهد که در این زمینه نتایج یکسانی به‌دست نیامده است. برخی بین برون‌گرایی و رضایت جنسی، رابطه منفی [۱۴، ۱۵] و برخی رابطه مثبت [۱۶-۱۸، ۱۳] و برخی رابطه‌نداشتن را گزارش کرده‌اند [۱۹]. هرچند برخی از پژوهشگران معتقدند که برون‌گرایی اهمیت چندانی در شکل‌دهی کیفیت روابط نزدیک، از جمله روابط جنسی زوجین ندارد و این عامل شخصیتی به‌طورعمده با تأثیرگذاری اجتماعی ارتباط دارد [۲۰]. پژوهش‌های دیگری نشان می‌دهد که برون‌گرایی، آگاهی و اطلاعات جنسی را در سنین پایین‌تری کسب می‌کنند و تمایل دارند تا از رابطه جنسی برای لذت‌طلبی و انواع جدید انگیزه استفاده کنند. به‌طور کلی نگرش‌ها و اهداف رفتاری آن‌ها در مقایسه با روابط جنسی متعارف و روابط جنسی گروهی مثبت‌تر است [۲۱].

نتایج به‌دست‌آمده در زمینه ارتباط ویژگی شخصیتی بازبودن در برابر تجارب با رضایت جنسی، نشانگر آن است که این ویژگی شخصیتی با مقوله‌های تفاهم و طرز تلقی رضایتمندی زناشویی ارتباط دارد. درحقیقت بازبودن فرد، افزایش رغبت در توجه به صحبت‌ها و خواسته‌های همسر و فهم و درک دیدگاه‌های او را در پی دارد [۲۲، ۹].

محققان نشان داده‌اند که توافق‌جویی از متغیرهای قوی

مانده و بیان نشده است. گفتنی است زنان به‌خاطر حجب و حیا، علائم این اختلال‌ها را درست بیان نمی‌کنند و مسائل جنسی به‌صورت نهفته با علائم و عوارض دیگری همچون ناراحتی‌های جسمانی و افسردگی و نارضایتی از زندگی زناشویی بروز می‌کند [۴]. بنابراین می‌توان این‌گونه بیان کرد که رضایتمندی جنسی، عمل و کنش جسمانی و عاطفی رابطه جنسی است که ابعاد مختلف آمیزش جنسی را دربرمی‌گیرد و بر احساس مثبت یا منفی بعد از آمیزش تأکید دارد [۷].

برخی از پژوهشگران رضایت جنسی زنان را به پنج بُعد تقسیم کرده‌اند:

۱. خشنودی جنسی^۱: منظور احساس رضایت از رابطه جنسی است؛
۲. نگرانی ارتباطی جنسی^۲: منظور نگرانی‌ها و دل‌واپسی‌های زنان از همسرشان به‌دلیل وجود مسائل جنسی در زن و روی آوردن همسر به روابط خارج از خانواده است؛
۳. نگرانی شخصی جنسی^۳: منظور نگرانی فرد از داشتن مسائل جنسی خویش و میزان تأثیر آن بر دیگر ابعاد زندگی زنان که از لذت‌بردن و داشتن آرامش آنان در زندگی شخصی جلوگیری می‌کند؛
۴. تبادل کلامی جنسی^۴: منظور ارتباط کلامی و گفت‌و شنود با همسر، مانند بیان راحت احساس و انتقاد و پیشنهاد در زمینه رابطه جنسی است؛
۵. تفاهم جنسی^۵: منظور آگاهی هر یک از همسران از نیازهای جنسی طرف مقابل و تلاش برای سازگاری با همدیگر در رابطه جنسی است [۷].

عوامل زیادی بر رضایت جنسی زنان تأثیرگذار است که از جمله این عوامل، ویژگی‌های شخصیتی دو طرف و میزان درک متقابل و بلوغ فکری است [۸]. بیشتر پژوهشگران از عوامل درون‌فردی، یعنی صفت‌ها و ویژگی‌های شخصیتی غفلت کرده‌اند که در بلندمدت و به‌صورت پایدار بر رضایت زوجین از زندگی تأثیر می‌گذارد. در دهه‌های اخیر، الگوی پنج‌عاملی از جمله مهم‌ترین و بانفوذترین الگوها در بررسی صفات شخصیتی بوده است که بیش‌ازهمه، در حوزه پژوهش شخصیت به‌کار می‌رود. الگوی پنج‌عاملی، توافقی میان روان‌شناسان صفات است که معتقدند پنج بُعد یا عامل اصلی در توصیف همه صفات شخصیت وجود دارد. این پنج عامل که به «پنج بزرگ» شهرت دارد، عبارت

7. Neuroticism

8. Extraversion

9. Openness

10. Agreeableness

11. Conscientiousness

2. Contentment

3. Relation concern

4. Personal concern

5. Communication

6. Compatibility

۵. بین وجدانی بودن و رضایت جنسی زنان رابطه مثبت وجود دارد؛
۶. بین روان رنجورخویی، برون گرایی، بازبودن در برابر تجارب، توافق جویی و وجدانی بودن با رضایت جنسی زنان رابطه چندگانه وجود دارد.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر، پژوهشی توصیفی از نوع هم‌بستگی بود که با هدف پیش‌بینی رضایت جنسی زنان از طریق ویژگی‌های شخصیتی آن‌ها انجام شد. جامعه آماری پژوهش حاضر را تمامی زنان متأهل ساکن منطقه هفت شهر مشهد تشکیل داده بودند. باتوجه به وسیع بودن جامعه آماری و دسترسی نداشتن به فهرست آن‌ها و برای سهولت در نمونه‌گیری، از بین آنان تعداد دویست نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. با وجود این باتوجه به حساسیت موضوع و همکاری نکردن بعضی از زنان با پژوهشگران و همچنین مخدومه و ناقص بودن برخی از پرسشنامه‌ها، تعداد افراد نمونه به ۱۱۵ نفر کاهش یافت. برای جمع‌آوری اطلاعات ابزارهای زیر به کار گرفته شد:

پرسشنامه رضایت جنسی زنان (SSS-W)

پرسشنامه‌ای ۲۹ ماده‌ای است که آن را مستون و تراپنل^{۱۲} طراحی کرده‌اند [۲۷]. این پرسشنامه پنج بُعد را می‌سنجد: خشنودی جنسی (پنج ماده)، تبادل کلامی جنسی (شش ماده)، تفاهم جنسی (شش ماده)، نگرانی ارتباطی جنسی (شش ماده) و نگرانی شخصی جنسی (شش ماده). موحد و عزیزی در پژوهش خود روایی این پرسشنامه را در حد مقبول گزارش دادند. همچنین آن‌ها پایایی این پرسشنامه را با استفاده از روش آلفای کرونباخ مطلوب گزارش کردند که در جدول شماره ۱ نشان داده شده است [۷].

پیش‌بینی‌کننده رضایت جنسی است [۱۴]. بسیاری از آنان عقیده دارند که توافق جویی فرایندی درون‌شخصی است که تأثیر مهمی بر کیفیت روابط بین فردی نزدیک می‌گذارد [۲۳]. ۲۰، ۱۳، ۱۱؛ از این رو افراد دارای توافق جویی، ویژگی‌هایی از این دست دارند: همکاری، هماهنگی اجتماعی، همدردی با دیگران، صمیمیت، بخشندگی و محبوبیت فراوان [۲۳].

افراد دارای وجدانی بودن بالا، افرادی سخت‌کوش، جاه‌طلب، فعال، با پشتکار، منظم، مطمئن، کارآمد، وقت‌شناس، خوش‌قول، مصمم و قاطع هستند [۲۴]. برخی پژوهش‌ها حاکی از آن است که ثبات و پایداری ازدواج در میان زوجین با مشخصه وجدانی بودن به‌طور معنی‌داری بیشتر از زوجینی است که این مشخصه در آن‌ها پایین است [۲۵]. برخی از محققان نشان داده‌اند که وجدانی بودن با رضایت جنسی هم‌بستگی منفی دارد. آنان بیان کردند که افراد با وجدان، کمال‌گرایی و اضطراب و افسردگی جنسی بیشتر و انگیزه و رضایت جنسی کمتری تجربه می‌کنند [۲۶].

باتوجه به اهمیت حفظ روابط جنسی در زنان و وجود مطالعه‌های اندک انجام‌شده در ایران و نتایج متناقض این موضوع، پژوهش حاضر در پی پاسخی برای این پرسش است: آیا ویژگی‌های شخصیتی پنج عامل بزرگ می‌تواند رضایت جنسی زنان را پیش‌بینی کند؟ پس باتوجه به ادبیات و هدف پژوهش که بررسی رابطه ساده و چندگانه ویژگی‌های شخصیتی با رضایت جنسی زنان است، فرضیه‌های زیر تدوین و بررسی شد:

۱. بین روان رنجورخویی و رضایت جنسی زنان رابطه منفی وجود دارد؛
۲. بین برون گرایی و رضایت جنسی زنان رابطه مثبت وجود دارد؛
۳. بین بازبودن در برابر تجارب و رضایت جنسی زنان رابطه مثبت وجود دارد؛
۴. بین توافق جویی و رضایت جنسی زنان رابطه مثبت وجود دارد؛

جدول ۱. ضرایب پایایی پرسشنامه رضایت جنسی زنان در پژوهش قبلی و پژوهش حاضر.

پژوهش حاضر	موحد و عزیزی (۱۳۹۰) [۷]	
۰/۸۶۳	۰/۹۴۴	خشنودی جنسی
۰/۸۰۲	۰/۷۹۳	تبادل کلامی جنسی
۰/۹۲۷	۰/۹۳۸	تفاهم جنسی
۰/۸۹۰	۰/۹۳۱	نگرانی ارتباطی جنسی
۰/۸۵۱	۰/۹۲۴	نگرانی شخصی جنسی
۰/۹۵۳	۰/۹۴۶	رضایت جنسی کل

از روش بازآزمایی برای پنج عامل روان رنجورخویی (N)، برون گرایی (E)، بازبودن در برابر تجارب (O)، توافق جویی (A) و وجدانی بودن (C) به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۵، ۰/۷۹، ۰/۷۹ و ۰/۷۹ گزارش کردند. در این پژوهش از آزمون نئوی شصت پرسشی استفاده شده است. در ایران، گروسی فرشی این پرسشنامه را به زبان فارسی ترجمه و آن را روی دانشجویان ایران هنجاریابی کرده است [۲۸]. از آنجا که پیش از این پژوهشگران مختلف روایی و پایایی فرم کوتاه پرسشنامه شخصیتی نئو را در جامعه‌های ایرانی مطلوب گزارش کرده بودند، در پژوهش حاضر روایی و پایایی آن بررسی شد.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر، گروه بررسی شده را زنان متأهل با میانگین سنی $29/86 \pm 8/03$ ، همسران آنان با میانگین سنی $33/80 \pm 8/17$ ، مدت ازدواج $7/21 \pm 7/61$ و تعداد فرزند $0/76 \pm 1/01$ تشکیل دادند. در جدول شماره ۲، ویژگی‌های فردی مربوط به نمونه‌های پژوهش گزارش شده است. همان‌طور که در جدول شماره ۲ نشان داده شده است، بیشتر زنان خانه‌دار و تحصیلاتشان کارشناسی و وضعیت اقتصادی‌شان متوسط است و از کاندوم برای جلوگیری از بارداری استفاده می‌کنند.

جدول شماره ۳ یافته‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. همان‌طور که جدول شماره ۳ نشان

در این پژوهش برای بررسی اعتبار پرسشنامه رضایت جنسی زنان، دو روش اعتبار سازه با کمک نسخه بیست و یکم نرم‌افزار AMOS و اعتبار ملاکی همزمان با کمک نسخه نوزدهم نرم‌افزار SPSS به کار گرفته شد. نتایج اعتبار سازه نشان داد که مقادیر شاخص‌های الگوی تحلیل عاملی تأییدی پرسشنامه رضایت جنسی، به ملاک‌های برازندگی نزدیک است و الگوی تحلیل عاملی تأییدی برای این پرسشنامه، برازش مقبولی دارد ($CFI=0/95$ ، $RMSEA=0/078$ ، $NFI=0/95$ ، $TLI=0/94$ ، $GFI=0/93$ ، $IFI=0/96$ ، $\chi^2=1626/11$). همچنین اعتبار ملاکی همزمان را از طریق هم‌بسته کردن نمره کل پرسشنامه با پرسشی کلی ۰/۸۱ به دست آوردند که در برگیرنده محتوای این پرسشنامه بود. پایایی پرسشنامه رضایت جنسی زنان نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد که در جدول شماره ۱ نشان داده شده است. نتایج نشان می‌دهد که مقیاس مدنظر از روایی و پایایی مناسبی برخوردار است.

پرسشنامه شخصیتی پنج عامل بزرگ شخصیتی (NEO)

در سال ۱۹۸۵، مک کری و کاستا^{۱۳} این پرسشنامه را با ۱۸۵ پرسش ابتدا با نام NEO طراحی و معرفی کردند [۲۰]. پس از آن آنرا بر اساس همین پرسشنامه، فرم‌های ۲۴۰ و ۶۰ پرسشی را نیز طراحی کردند. مک کری و کاستا ضریب پایایی این پرسشنامه را با استفاده

13. McCrae & Costa

جدول ۲. مشخصات فردی مربوط به نمونه پژوهش.

درصد	تعداد	ویژگی‌های فردی	
۵۳/۹	۶۲	خانه‌دار	وضعیت اشتغال
۴۹/۱	۵۳	شاغل	
۱۱/۳	۱۳	دیپلم و کمتر	تحصیلات
۲۰	۲۳	کاردانی	
۵۲/۲	۶۰	کارشناسی	
۱۶/۵	۱۹	کارشناسی ارشد و بالاتر	
۲۴/۳	۲۸	خوب	وضعیت اقتصادی
۶۹/۶	۸۰	متوسط	
۶/۱	۷	ضعیف	
۲/۶	۳	قرص و آمپول	روش جلوگیری از بارداری
۱/۷	۲	آی. یو. دی	
۴/۳	۵	واژکتومی	
۱/۷	۲	بستن لوله	
۴۹/۶	۵۷	کاندوم	
۳۰	۴۶	طبیعی	

جدول ۳. یافته‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش.

متغیرها	شاخص‌ها	تعداد	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
روان رنجورخویی		۱۱۵	۴	۳۸	۱۹/۰۵	۶/۸۴
برون‌گرایی		۱۱۵	۱۷	۳۸	۲۸/۱۶	۴/۳۳
بازبودن در برابر تجارب		۱۱۵	۱۵	۳۶	۲۵/۵۴	۴/۴۶
توافق جویی		۱۱۵	۲۱	۴۴	۳۲/۰۳	۴/۸۱
وجدانی بودن		۱۱۵	۱۴	۴۸	۳۴/۴۶	۵/۸۴
رضایت جنسی		۱۱۵	۵۱	۱۴۵	۱۱۴/۹۵	۱۹/۳۲

دانشگاه تهران، مرکز تحقیقات سلامت و رفاه اجتماعی

با رضایت جنسی زنان، جدول شماره ۴ نشان می‌دهد که رابطه مثبت معنی‌داری بین آن‌ها وجود دارد ($R=0/258, P<0/001$). براین اساس فرضیه چهارم تأیید شد. در زمینه فرضیه پنجم، جدول شماره ۴ نشان می‌دهد که ضریب هم‌بستگی بین وجدانی بودن با رضایت جنسی زنان، مثبت و معنی‌داری است ($R=0/389, P<0/001$). پس فرضیه پنجم نیز تأیید شد.

برای آزمودن فرضیه چندگانه، از تحلیل رگرسیون با روش گام‌به‌گام استفاده می‌شود. چنانکه در جدول شماره ۵ ملاحظه می‌شود، تحلیل رگرسیون با روش مرحله‌ای برای ترکیب خطی متغیرهای پیش‌بین با متغیر وابسته انجام گرفت و از میان پنج عامل بزرگ شخصیت، فقط دو متغیر روان‌رنجورخویی و وجدانی بودن جواز ورود به معادله رگرسیون را پیدا کرد. این دو متغیر با هم‌دیگر ۲۰/۳ درصد از واریانس رفتارهای ایمن را تبیین می‌کند. همان‌طور که جدول شماره ۵ نشان می‌دهد، نسبت F چندگانه برابر با ۱۴/۲۹۳ که در سطح کمتر از ۰/۰۰۰۱ معنی‌دار است. براین اساس فرضیه ششم نیز تأیید شد.

می‌دهد، میانگین و انحراف معیار متغیر رضایت جنسی به ترتیب ۱۱۴/۹۵ و ۱۹/۳۲ است. همچنین میانگین و انحراف معیار پنج عامل بزرگ شخصیتی شامل روان‌رنجورخویی به ترتیب ۱۹/۰۵ و ۶/۸۴، برون‌گرایی به ترتیب ۲۸/۱۶ و ۴/۳۳، بازبودن در برابر تجارب به ترتیب ۲۵/۵۴ و ۴/۴۶، توافق جویی به ترتیب ۳۲/۰۳ و ۵/۸۴ و وجدانی بودن به ترتیب ۳۴/۴۶ و ۱۵/۸۴ است.

درباره فرضیه اول، جدول شماره ۴ نشان می‌دهد که ضریب هم‌بستگی بین روان‌رنجورخویی با رضایت جنسی زنان، منفی و معنی‌دار است ($R=-0/407, P<0/001$). براین اساس فرضیه اول تأیید شد. در زمینه رابطه بین برون‌گرایی با رضایت جنسی زنان، جدول شماره ۴ نشان می‌دهد که رابطه مثبت معنی‌داری بین آن‌ها وجود دارد ($R=0/310, P<0/001$). از این رو فرضیه دوم نیز تأیید شد. در ارتباط با فرضیه سوم، جدول شماره ۴ نشان می‌دهد که ضریب هم‌بستگی بین بازبودن در برابر تجارب با رضایت جنسی زنان، مثبت و معنی‌داری است ($R=0/232, P<0/001$). بنابراین فرضیه سوم نیز تأیید شد. درباره رابطه بین توافق جویی

جدول ۴. ضرایب هم‌بستگی بین متغیرهای پژوهش.

متغیرها	ضریب هم‌بستگی					
	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱ روان رنجورخویی	-					
۲ برون‌گرایی	**-0/513	-				
۳ بازبودن در برابر تجارب	0/192	0/209	-			
۴ توافق جویی	**-0/618	0/384	0/199	-		
۵ وجدانی بودن	**-0/561	0/554	0/269	0/565	-	
۶ رضایت جنسی	**-0/407	0/310	0/232	0/389	0/258	-

دانشگاه تهران، مرکز تحقیقات سلامت و رفاه اجتماعی

**معنی‌داری در سطح ۰/۰۱

*معنی‌داری در سطح ۰/۰۵

جدول ۵. ضرایب رگرسیون متغیرهای پیش‌بین با رضایت جنسی با روش مرحله‌ای.

ضرایب رگرسیون β		P	F	RS	MR	متغیرهای پیش‌بین	متغیر ملاک
۲	۱						
	$\beta = -0/407$ $t = -4/736$ $P > /0001$	$P < /0001$	۲۲/۴۲۷	۰/۱۶۶	۰/۴۰۷	روان رنجور خویی	رضایت جنسی
$\beta = 0/235$ $t = 2/203$ $P < /023$	$\beta = -0/275$ $t = -2/704$ $P < /0001$	$P < /0001$	۱۴/۲۹۳	۰/۲۰۳	۰/۴۵۱	وجدانی بودن	

دانشگاه سبزوار

بحث

جدید انگیزه استفاده کنند. آن‌ها از روابط اجتماعی بیشتری برخوردارند، به افراد دیگر بیشتر علاقه نشان می‌دهند، گروه‌ها و جمع‌های بزرگ را ترجیح می‌دهند و از روابط کلامی بیشتری استفاده می‌کنند؛ در نتیجه به انگیزتگی و تحریک جنسی تمایل بیشتری دارند. همچنین به‌طور کلی نگرش‌ها و هدف‌های رفتاری آن‌ها در مقایسه با روابط جنسی متعارف و گروهی مثبت‌تر است [۲۱]. افزون‌بر این یافته‌های ناهمخوانی نیز وجود دارد که نشان می‌دهد برون‌گرایی اهمیت چندانی در شکل‌دهی کیفیت روابط نزدیک از جمله روابط جنسی زوجین ندارد و این عامل شخصیتی به‌طور عمده با تأثیر گذاری اجتماعی مرتبط است [۲۰].

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین ویژگی شخصیتی بازبودن در برابر تجارب و رضایت جنسی زنان، رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. این نتیجه با نتایج بسیاری از پژوهش‌ها از جمله اولسن و نمچک [۳۶] همخوانی دارد؛ ولی با یافته‌های محمدزاده‌ابراهیمی و همکاران [۳۰] و احدی [۱۴] ناهمخوان است. در تبیین یافته‌های همخوان باید بیان کرد که بازبودن در برابر تجارب با مقوله‌های تفاهم و طرز تلقی رضایتمندی زناشویی ارتباط دارد. در حقیقت بازبودن فرد، افزایش رغبت در توجه به صحبت‌ها و خواسته‌های همسر و فهم و درک دیدگاه‌های او را در پی دارد [۹، ۲۲].

گفتنی است که اشخاص منعطف هم درباره دنیای درونی و هم درباره دنیای بیرونی کنج‌کاو هستند و زندگی آن‌ها از نظر تجربی غنی است. آن‌ها مایل‌اند عقاید جدید و ارزش‌های نامتعارف را بپذیرند و بیشتر و عمیق‌تر از اشخاص انعطاف‌ناپذیر هیجان‌های مثبت و منفی را تجربه کنند. تجربه‌پذیری افراد باز در برابر تجربه ممکن است در جوامع جمع‌گرا، مانند جامعه ایرانی نقش آنچنان مهمی در تعامل و رابطه بین فردی و بین‌زوجین نداشته باشد [۳۰].

نتایج پژوهش حاضر حاکی از آن است که بین توافق جویی و رضایت جنسی زنان، رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. این یافته با یافته‌های بسیاری از پژوهش‌ها [۱۱، ۱۲، ۱۸، ۲۰، ۲۳] همخوان است. در تبیین این یافته باید اشاره کرد که این عامل

پژوهش حاضر، با هدف بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی پنج عامل بزرگ با رضایت جنسی زنان انجام شد. نتایج جدول شماره ۴ نشان می‌دهد که بین روان رنجور خویی با رضایت جنسی زنان رابطه منفی وجود دارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های پیشین از جمله کاستا و همکاران [۳۲] و عبدالله‌زاده [۱۹] و عطاری [۳۳] همخوان است. در تبیین این یافته باید بیان کرد که تجربه بالای سطوح روان رنجور خویی و مؤلفه‌های آن مانند اضطراب، پرخاشگری، افسردگی، کم‌رویی، شتاب‌زدگی و آسیب‌پذیری با کاهش رضایت زناشویی همراه است. در حقیقت زنانی که در روان رنجور خویی نمره بیشتری کسب کرده‌اند، سطوح کمتری از آگاهی جنسی و تصویر بدنی ضعیف‌تر و به‌دنبال آن رضایت جنسی کمتری گزارش کرده‌اند [۲۹]. شخصیت‌های روان رنجور خو، توانایی برانگیزاننده بودن پاسخ‌های نزدیکی در دیگران و تمایل برای نزدیک شدن به همسر و به‌طور عمده جاذبه‌های بدنی و جنسی ندارند. همچنین آنان در برقراری ارتباط مبتنی بر پذیرش دوسویه و راحت و بدون تنش مشکل دارند و دید مثبتی به همسر ندارند [۱۳].

نتایج این مطالعه نشان داد که بین برون‌گرایی و رضایت جنسی زنان، رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. این یافته با پژوهش‌های عطاری [۳۳] و مرادی و همکاران [۳۴] و مهدوی [۳۵] همخوان و با پژوهش‌های اولسن و نمچک [۳۶] و احدی [۱۴] ناهمخوان است. در تبیین یافته‌های همخوان باید بیان کرد که افراد برون‌گرا افرادی فعال هستند و تمایل دارند که افراد زیادی اطرافشان باشند و همیشه حضور دیگران را جست‌وجو می‌کنند. این ویژگی به‌طور متوسط می‌تواند با نیاز به حمایت اجتماعی در این افراد مرتبط باشد و این خود به‌صورت غیرمستقیم در همه ابعاد آن بر رضایت و سازگاری زناشویی تأثیر می‌گذارد [۱۲]. برون‌گرایان آگاهی و اطلاعات جنسی را در سنین کمتری کسب می‌کنند و تمایل دارند تا از رابطه جنسی برای لذت‌طلبی و انواع

همسران برای دختران جوانان در شرف ازدواج اجباری شود تا در آینده آنان بتوانند از صفت‌ها و ویژگی‌های شخصیتی‌شان، به‌ویژه روان‌رنجورخویی و وجدانی‌بودن، به‌عنوان معیار و ملاکی برای همسرگزینی و سازگاری زناشویی و رضایتمندی جنسی استفاده و از ناسازگاری‌های بعدی جلوگیری کنند. همچنین پیشنهاد می‌شود که کارگاه‌هایی آموزشی برای افزایش آگاهی افراد جامعه و ایجاد و گسترش مراکز مشاوره در زمینه مسائل جنسی افراد و اشاعه فرهنگ مراجعه به مشاور در این زمینه‌ها برگزار شود.

محدودیت‌ها

از محدودیت‌های مطالعه حاضر، جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از پرسشنامه بود که ممکن است به سوءگیری در پاسخ‌گویی به پرسش‌ها منجر شده باشد. همچنین پژوهش حاضر، پژوهشی هم‌بستگی از نوع پیش‌بین بود و نمی‌توان به‌طور قطعی از آن نتیجه‌گیری و استنباط علی معلولی کرد.

تشکر و قدردانی

این پژوهش حامی مالی نداشته است و نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از همه کسانی که مستقیم یا غیرمستقیم در انجام این پژوهش همکاری کرده‌اند، تشکر و قدردانی کنند.

بعدهی از تمایل‌های بین‌فردی است و از جمله صفت‌های مثبت تلقی می‌شود. افراد دارنده سطوح بالا در این عامل، از نظر اجتماعی مطلوب‌تر و از نظر روانی سالم‌تر هستند. این یافته‌ها ممکن است بدین معنی باشد همسرانی که از نظر اجتماعی مطلوب‌تر هستند، تمایل دارند از دواج‌های شاداب‌تر و پایدارتری داشته باشند [۳۰]. درحقیقت افراد دارای ویژگی توافق‌جویی، جاذبه جسمی و رضایت جنسی بیشتری برای همسران خود فراهم می‌کنند و همچنین تمایل‌ها و پاسخ‌های نزدیکی در دیگران به‌وجود می‌آورند [۳۱].

چنانکه در جدول شماره ۴ نشان داده شده است، بین وجدانی‌بودن و رضایت جنسی زنان رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. این یافته با بسیاری از یافته‌های پژوهشگرانی مانند شیوتا و لوینسون [۱۷]، عبدالله‌زاده [۱۹]، ملازاده [۳۷] و احدی [۱۴] همسو است. در تبیین این یافته باید بیان کرد که وجدانی‌بودن باتوجه به مؤلفه مسئولیت‌پذیری به‌خوبی می‌تواند رضایت زناشویی و جنسی را پیش‌بینی کند. همچنین عامل ثبات و پایداری ازدواج در میان زوجین، وجدانی‌بودن آن‌هاست [۲۹]. سطوح بالای مسئولیت‌پذیری و وظیفه‌شناسی در افراد ناشی از سطح بالای نیاز به پیشرفت است؛ در نتیجه افرادی که انگیزه پیشرفت دارند، همیشه به‌دنبال موفقیت در زندگی شخصی‌شان هستند. این افراد همواره تلاش می‌کنند تا در روابط زناشویی‌شان موفق باشند [۳۰].

فرضیه اصلی پژوهش حاضر عبارت بود از: «بین پنج عامل بزرگ شخصیتی و رضایت جنسی زنان، رابطه چندگانه وجود دارد». در این باره نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که از بین پنج عامل، دو عامل روان‌رنجورخویی به‌عنوان قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده و وجدانی‌بودن به‌عنوان دومین پیش‌بینی‌کننده، بیشترین رابطه را با رضایت جنسی زنان دارد و از توانایی پیش‌بینی میزان رضایت جنسی زنان برخوردار است.

باتوجه به مطالب گفته‌شده، الگوی پژوهش تأیید شد. به‌بیان دیگر از روی ویژگی‌های شخصیتی پنج عامل بزرگ، می‌توان رضایت جنسی زنان را پیش‌بینی کرد و براساس این الگو، می‌توان الگوی پیشگیری از ناسازگاری‌های زناشویی را تدارک دید که در بلندمدت می‌تواند به کاهش طلاق در جامعه منتهی شود. زن و مرد به‌دلیل ساختمان متفاوت روحی و جسمی، در زمینه رضایتمندی جنسی متفاوت عمل می‌کنند. ناآگاهی از رابطه صحیح جنسی و لذت دوطرفه باعث می‌شود که یکی از طرفین که معمولاً زن است، لذت کافی و مناسب را از رابطه جنسی نبرد. این مسئله باعث تنش و اضطرابی می‌شود که در روابط دیگر بروز و ظهور خواهد کرد.

پیشنهادها

پیشنهاد می‌شود برگزاری دوره آموزشی ویژه روابط جنسی

References

- [1] Noranipor R, Besharat M, Yousofi E. [Compare the relationship between sexual knowledge and attitude with marital satisfaction of couples living in young researcher campus of Shahid Beheshti (Persian)]. *Journal of Research and Consulting*. 2007; 24: 27-39.
- [2] Janetius ST. Marriage and marital adjustment [MSc. thesis]. Manila: De La Salle University; 1998.
- [3] Vandermassen G. Sexual selection: A tale of male bias and feminist denial. *The European Journal of Women's Studies*. 2004; 11(1):9-26. doi: 10.1177/1350506804039812
- [4] Ohadi B. [Normal and abnormal human sexuality (Persian)]. Tehran: Sadegh Hedayat Pub; 2004.
- [5] Shamloo S. [Mental health (Persian)]. Tehran: Roshd Pub; 2001.
- [6] Amiri Pabdani M, Taavoni S, Haghani H. [Effect of ginkgo biloba extract on sexual satisfaction in 50-60 years menopausal women in Tehran (Persian)]. *Quarterly Journal of Sabzevar University of Medical Sciences*. 2013; 20(2): 204-212.
- [7] Movahed M, Azizy T. A study on the relationship between the sexual satisfaction of women in a married life and conflicts between spouses, among married women in Shiraz (Persian). *woman in development and politics (Woman's Research)*. 2011; 9(2): 191-216.
- [8] Banijamali Sh, Nafisi Gh, Yazdi M. [Finding the root causes of family disintegration in relation to characteristics of psychological-social boys and girls before marriage (Persian)]. *Journal of Psychology and Education Sciences*. 2004; 2(1):143-70.
- [9] Cervone D, Lawrence AP. *Personality: Theory and research*. New Jersey: John Wiley & Sons; 2007.
- [10] Firoozi M, Azmoude E, Asgharipoor N. [The relationship between personality traits and sexual self-esteem and its components (Persian)]. *Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research*. 2016; 21(3):225-31.
- [11] Botwin MD, Buss DM, Shackelford TK. Personality and mate preferences: Five factors in mate selection and marital satisfaction. *Journal of Personality*. 1997; 65(1):107-36. doi: 10.1111/j.1467-6494.1997.tb00531.x
- [12] Bouchard G, Lussier Y, Sabourin S. Personality and marital adjustment: Utility of the five-factor model of personality. *Journal of Marriage and the Family*. 1999; 61(3):651-60. doi: 10.2307/353567
- [13] Mohammadzade EA, Jomehri F, Borjali A. [Relationship between similarity and complementarity in personality factors with marital satisfaction (Persian)]. *Quarterly Educational Psychology*. 2008; 3(10):55-71.
- [14] Ahadi B. Relationship between personality and marital satisfaction. *Contemporary Psychology*. 2008; 2(4): 32-6.
- [15] Geist RL, Gilbert DG. Correlates of expressed and felt emotion during marital conflict: Satisfaction, personality, process, and outcome. *Personality and Individual Differences*. 1996; 21(1):49-60. doi: 10.1016/0191-8869(96)00049-9
- [16] Russell RJH, Wells PA. Personality and quality of marriage. *British Journal of Psychology*. 1994; 85(2):161-8. doi: 10.1111/j.2044-8295.1994.tb02516.x
- [17] Shiota MN, Levenson RW. Birds of a feather don't always fly farthest: Similarity in Big Five personality predicts more negative marital satisfaction trajectories in long-term marriages. *Psychology and Aging*. 2007; 22(4):666-75. doi: 10.1037/0882-7974.22.4.666
- [18] Watson D, Hubbard B, Wiese D. General traits of personality and affectivity as predictors of satisfaction in intimate relationships: Evidence from self- and partner-ratings. *Journal of Personality*. 2000; 68(3):413-49. doi: 10.1111/1467-6494.00102
- [19] Abdollahzade H. [Relationship between personality traits (and other family factors) and marital satisfaction in couples of Damghan (Persian)] [PhD dissertation]. Tabriz: University of Tabriz; 2004.
- [20] Tobin RM, Graziano WG, Vanman EJ, Tassinary LG. Personality, emotional experience, and efforts to control emotions. *Journal of Personality and Social Psychology*. 2000; 79(4):656-69. doi: 10.1037/0022-3514.79.4.656
- [21] McCrae RR, Costa Jr. PT. Rotation to maximize the construct validity of factors in the NEO personality inventory. *Multivariate Behavioral Research*. 1989; 24(1):107-24. doi: 10.1207/s15327906mbr2401_7
- [22] Roshan chesly R, Shairi M, Atri Fard M, Nik Khah A, Ghaem Maghami B, Rahimi Rad A. [Investigating psychometric properties of NEO-Five factor inventory (NEO-FFI) (Persian)]. *Danesh-var Raftar*. 2006; 13(6):27-37.
- [23] Graziano WG, Jensen-Campbell LA, Hair EC. Perceiving interpersonal conflict and reacting to it: The case for agreeableness. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1996; 70(4):820-35. doi: 10.1037/0022-3514.70.4.820.
- [24] Goldberg LR. An alternative description of personality: The Big-Five factor structure. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1990; 59(6):1216-29. doi: 10.1037/0022-3514.59.6.1216
- [25] Jarvis MO. The long term role of newlywed conscientiousness and religiousness in marriage [PhD thesis]. Austin: University of Texas; 2006.
- [26] Flett GL, Hewitt PL, Blankstein KR, Mosher SW. Perfectionism, life events, and depressive symptoms: A test of diathesis-stress model. *Current Psychology*. 1995; 14 (2): 112-128.
- [27] Flett GL, Hewitt PL, Blankstein KR, Mosher SW. Perfectionism, life events, and depressive symptoms: A test of a diathesis-stress model. *Current Psychology*. 1995; 14(2):112-37. doi: 10.1007/bf02686885
- [28] Garousi MT, Mehryar AH, Ghazi Tabatabaei M. [Application of the NEO PIR test and analytic evaluation of its characteristics and factorial structure among Iranian university students (Persian)]. *Journal of Humanities*. 2001; 11:173-98.
- [29] Fisher TD, McNulty JK. Neuroticism and marital satisfaction: The mediating role played by the sexual relationship. *Journal of Family Psychology*. 2008; 22(1):112-22. doi: 10.1037/0893-3200.22.1.112
- [30] Mohammadzade EA, Rahimi pordanjani T, Jomheri F, Borjali A. [The relationship of the big five personality factors of neuroticism, extraversion, agreeableness, openness to experience and conscientiousness to marital satisfaction (Persian)]. *Counseling Research and Developments*. 2010; 9(33):51-66.
- [31] Zoby MM. The association between personality and marital and relationship outcome [PhD thesis]. Virginia: Regent University; 2005.

- [32] Costa Jr. PT, Fagan PJ, Piedmont RL, Ponticas Y, Wise TN. The five-factor model of personality and sexual functioning in outpatient men and women. *Psychiatric medicine*. 1991; 10(2):199-215.
- [33] Atari YA, Aman Allahi A, Mehrabi Zadeh M. [Relationship between personality characteristics, individual and familial factors and marital satisfaction among the staff of governmental offices in Ahvaz city (Persian)]. *Journal of Psychology and Educational Sciences*. 2006; 1:80-108.
- [34] Moradi Z, Shafiabadi A, Soudani M. [The effect of effective communication training on marital satisfaction among mothers of elementary students in Khorramabad (Persian)]. *Pazhouhesh-Nameye Tarbiati*. 2009; 17(5):97-114.
- [35] Mahdavi MS. [Factors affecting satisfaction couple (Persian)]. Tehran: Mobtakeran; 1996.
- [36] Nemechek S, Olson KR. Five-factor personality similarity and marital adjustment. *Social Behavior and Personality: An international journal*. 1999; 27(3):309-17. doi: 10.2224/sbp.1999.27.3.309
- [37] Molazade J. [Relationship between marital adjustment with personality factors and coping style in Shahed children (Persian)] [PhD thesis]. Tehran: Tarbiat Modares University; 2002.